

Wie doet de afwas?

Ragna en Samuel maakten vroeger constant ruzie over de huishoudelijke taken, maar dat is nu verleden tijd. „Samuel is meer betrokken bij alles.”

FOTO AMAURY MILLER

Ze zouden de zorg fifty-fifty verdelen, hadden Ragna Heidweiller (38) en Samuel Levie (38) afgesproken voordat ze kinderen kregen. In de praktijk kwam daar alleen bar weinig van terecht. Ze realiseerden zich dat ze lang niet het enige stel waren dat worstelt met een gelijkwaardig(ere) taakverdeling. Het leidde tot het boek *In voor en tegenspoed, maar alleen als jij de afwas doet*.

door Marion van Es

‘Sam, wil jij even koffiezetten?’, vraagt Ragna als de verslaggever en fotograaf binnenkomen. „Hij kan dat beter dan ik”, licht ze lachend toe. Ook koken behoort meestal tot het takenpakket van Samuel, die worstenmaker is bij Brandt & Levie, Parool-columnist en auteur van verschillende kookboeken. Ragna is coach en trainer. Samen zijn ze ouders van Ayla (5) en Mala (3).

Hoe hadden jullie de taakverdeling van tevoren voorgesteld?

Ragna: „Ik ben opgegroeid met de geveulegde uitspraak: ‘Je diploma is je man’. Dat zeggen alle Surinaamse moeders tegen hun dochters om aan te geven hoe belangrijk het is om als vrouw op eigen benen te staan. Toen Samuel en ik een relatie kregen, vond ik het dus vanzelfsprekend dat we allebei evenveel zouden werken en samen de verantwoordelijkheid over de kinderen gingen dragen.”

Samuel: „Ik zie mezelf als

een geëmancipeerde man en was het daar helemaal mee eens. Ik had ook gezegd dat ik een dag minder zou gaan werken, maar had er niet over nagedacht hoe ik dat ging aanpakken. Misschien ook vanuit een stukje arrogantie dat ik mijn werk belangrijker vond dan dat van Ragna. Ik heb vier bedrijven, zij was nog aan het zoeken wat ze precies wilde. Bovendien had zij aangegeven dat ze meer bij Ayla wilde zijn. In de praktijk werkte ik dus nog steeds meer dan fulltime en was ik ook nog vier á vijf avonden van huis.”

Ragna: „Dat maakte mij steeds bozer. Als ik ’s ochtends onze dochter uit bed had gehaald, ontbijt had gemaakt en het huis had opgeruimd, riep ik soms geïrriteerd: ‘Jij kunt toch óók een keer de gordijnen open-trekken?’”

En dat vond Samuel maar gezeur?

Samuel: „Ja, enorm! Want ondertussen lag ik in bed al mijn mails te doen: als ondernemer zag ik dat als

mijn eerste verantwoordelijkheid in de ochtend. Als zij dan over kleine dingetjes als de gordijnen begon, dacht ik: wat zeik je nou, ik heb het al superdruk!”

Ragna: „Het ging natuurlijk niet om één klein dingetje, maar om al die kleine dingetjes bij elkaar. Pas toen Ayla er eenmaal was, realiseerde ik me dat moeders vaak de manager zijn van het gezin. Dat zij naast de zichtbare taken, zoals stofzuigen of de kinderen naar school brengen, ook nog vrijwel alles regelen, bedenken en coördineren: kinderkleding kopen, oppas instrueren, naar de tandarts... De vanzelfsprekendheid dat ik dat altijd deed, frustreerde me zo dat we er constant ruzie over maakten.”

Wat was het keerpunt?

Samuel: „Toen Ragna zeven maanden zwanger was van Mala, kreeg ze complicaties. Ze heeft een maand in het ziekenhuis gelegen en in die tijd kreeg ik haar deel van de zorg er dus bij. Daar ben ik bijna van overspannen geraakt.

Vanaf dat moment zijn we constructief gaan praten over hoe we de taken eerlijker konden verdelen. En dat was ook meteen het begin van het boek, want in onze omgeving hoorden we dat veel stellen hetzelfde probleem hadden.”

Ragna: „Meer dan de helft van de ouders wil de taken gelijkwaardig verdelen, maar driekwart daarvan lukt het niet. Soms zeggen ze dat ze het niet erg vinden, maar ondertussen maken ze er wel ruzie over. Het is ook lastig om al die micro-taakjes zichtbaar te maken.

‘Ik vond het maar gezeur’

In het boek heb ik daarom een lijst gemaakt die je samen kunt invullen.”

Samuel: „Het concreet maken van wie wat doet is natuurlijk niet heel sexy; het voelt een beetje alsof je alles op de weegschaal legt. Uiteindelijk gaat het er niet om dat die weegschaal gelijk uit moet slaan, maar het heeft mij wel meer inzicht gegeven in wat Ragna allemaal deed, en andersom.”

Maar even eerlijk: zijn vrouwen niet gewoon beter in zorgtaken?

Samuel: „Dat is een aan-

name. Net als in veel huishoudens was mijn moeder vroeger degene die cadeautjes regelde en Ragna moet mij eraan herinneren dat er iemand jarig is. Betekent dat dat ik het niet kan? Nee, want op mijn werk weet ik wél precies wat en wanneer moet gebeuren. Het is een beetje makkelijk om taken die je niet leuk vindt als ‘vrouwending’ te bestempen om er op die manier onderuit te komen.”

Ragna: „Ik heb veel onderzoekers gesproken en de meeste verschillen tussen mannen en vrouwen zijn vooral cultureel bepaald. In onze maatschappij wordt de moeder nog steeds als de primaire verzorger gezien. Mannen krijgen ook niet de kans om die rol meer te pakken, bijvoorbeeld door ongelijk geboorteverlof en door werkgevers die het niet accepteren als je een dag minder wil werken.”

Samuel: „Voordat ik zelf vader werd, vroeg een werkgever van ons of hij twee weken vrij kon krijgen na de geboorte van zijn kind. We hebben toen ‘nee’ gezegd, want het was te druk. Nu denk ik: natuurlijk had het gekund, als we iets meer moeite hadden gedaan. Inmiddels raad ik collega’s die vader worden juist aan om extra vrij te nemen. Want het is toch gewoon fijn om bij je kinderen te zijn, wie houden we voor de gek dat we dat niet willen?”

Wat is er bij jullie thuis nu

veranderd?

Ragna: „Sam is meer betrokken bij alles en dat ontlast mij enorm. Ik merk ook dat hij zich meer serieus genomen voelt in het vaderschap. Want wij moeders moeten ook hand in eigen boezem steken: we vinden dat we alles beter doen en kunnen daardoor dingen moeilijk loslaten. Als Sam taken van mij overneemt, moet ik niet constant checken of hij het wel op mijn manier doet.”

Samuel: „Ja, want uit een reflex zeggen veel mannen: ‘Doe jij het dan maar’. Aan de ene kant een logische reactie, aan de andere kant schuif je zo wel heel makkelijk de verantwoordelijkheid weg. In het begin wilden de kinderen ’s nachts bijvoorbeeld liever door hun moeder getroost worden. Twee weken lang hebben we het andersom geprobeerd en toen waren ze eraan gewend.”

Ragna: „Vrouwen en mannen hoeven echt niet hetzelfde te zijn. Het is prima als de taakverdeling scheef is, zolang je het daar maar over eens bent. Het zit ’m ook in erkenning: nu Sam en ik zien wat de ander doet, spreken we dat vaker naar elkaar uit en dat helpt óók. Uiteindelijk gaat het om waardering van taken die aan vrouwen of mannen worden toebedeeld, terwijl het eigenlijk ménsentaken zijn. Als je je daar bewust van bent, komt dat ook je relatie ten goede.”